

ساز و کار مبادی محور شدن مجوز های ورود به اقتصاد دانش بنیان

اقتصاد مبتنی بر دانش به یک محرک حیاتی برای رشد اقتصادی و رقابت در این عصر دیجیتال تبدیل شده است. مشخصه آن تولید، مدیریت و توزیع دانش، نوآوری و خلاقیت است. در ایران نیز از سال ۱۳۸۹ توجه ویژه‌ای به اقتصاد دانش بنیان شد. قانون حمایت از شرک‌تها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات در سال ۸۹ برای شروع به کار اقتصاد دانش بنیان تعبیه و تصویب شد. ایده اصلی این قانون ایجاد بخش جدیدی از اقتصاد با الحاق بخش های علم و فناوری به صنعت از دل دانشگاه بود. نمود اصلی آن نیز شکل گیری پارک‌های علم و فناوری و شرک‌تهای جدید تحت عنوان شرک‌تها و مؤسسات دانش بنیان در اقتصاد بود. هدف از این قانون حمایتی، صر فاً ایجاد اکوسیستم جدیدی در اقتصاد کشور با محوریت علم و فناوری و با هدف تسهیل ارتباط بین صنعت و دانشگاه بوده است. حال پس از ۱۳ سال از اجراء این قانون حمایتی برای شکل گیری فضای اکوسیستم دانش بنیان، نیازمند قانون، ساختار و ارزیابی های جدیدی برای تحول و بازار سازی جدید برای اکوسیستم اقتصاد دانش بنیان جدید هستیم که در همین راستا قانون جهش تولید دانش بنیان در سال ۱۴۰۱ تصویب و قانون حمایتی جدیدی با در نظر گرفتن چالش های جدید این اکوسیستم تصویب شد که بندهای متنوعی از قبیل تغییر و اصلاح نظام تأمین مالی اقتصاد دانش بنیان با توجه به نیاز جدید آن و همچنین مدل سازی موفق جهت بومی سازی تجهیزات و فرآیندهای گلوگاهی را دارد. در بخش ساختاری نیز معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری به تازگی دست به تغییرات مهمی در این زمینه زده است که ساختار جدید مصوب معاونت علمی با همین هدف و تسهیل در اجراء ی سازی قانون جهش تولید دانش بنیان و اضافه شدن بخش های جدیدی به ساختار اقتصاد دانش بنیان شکل گرفته است. با وجود همه این تغییرات بزرگ، مسئله تحول اقتصاد دانش بنیان در یک حوزه هنوز تغییر خاصی نکرده که آن هم بخش مربوط به ارزیابی شرک‌تها و اعطای مجوز ورود به شرک‌تهای دانش بنیان است.

مسئله ورود شرک‌تها به فضای اکوسیستم اقتصاد دانش بنیان از اهمیت فوق العاده بالایی برخوردار است و تسهیل ورود به اقتصاد دانش بنیان و ساده سازی فرآیند ثبت شرک دانش بنیان برای تقویت رشد، ایجاد اشتغال و ارتقای نوآوری حیاتی است. یکی از موانع حیاتی ورود به اقتصاد دانش بنیان نیز فرآیند ثبت شرک دانش بنیان است. فرآیند پیچیده، انحصاری و تک شاخصه فعلی برای ورود شرک‌تها به اکوسیستم اقتصاد دانش بنیان سبب شده که بسیاری از کارآفرینان و نوآوران بالقوه به دلیل فرآیند کند و پرهزینه اخذ مجوز ورود به اکوسیستم اقتصاد دانش بنیان از اینکه این فرآیند را طی کنند، منصرف می شوند.

بنابراین، ساده سازی اخذ مجوز شرک دانش بنیان می تواند به کاهش آستانه شروع کسب و کار در این بخش کمک کند. این امر می تواند از طریق ایجاد بسترهای نظیر سپردن بخشی از ارزیابی شرک‌تها به بازیگران دیگر اکوسیستم اقتصاد دانش بنیان و حذف ارزیابی مستقیم معاونت علمی و تبدیل معاونت علمی به رگولاتور ارزیاب شرک‌تهای کوچک به جای ارزیاب این شرک‌تها و ارتقا نقش تصدی گری فعلی به نقش تنظیم گر انجام گیرد.

این سازو کار مهم از طریق اعطای اختیار ارزیابی برای شرک‌تهای نوپا و

کوچک به بازیگرانی نظیر پارک‌های علم و فناوری و ستادهای توسعه ای ذیل معاونت علمی که دارای تشعه‌های مختلفی در سطح کشور هستند، به راحتی امکان پذیر است و قابلیت اجرایی پیدا می کند.

مجوزهای صادر شده در این سطح برای شرک‌تهای کوچک صنعتی و خدماتی، تحت عنوان مجوزهای مبادی محور یا معرفی محور توسط مبادی ارتباطی شرک‌تها با اکوسیستم اقتصاد دانش بنیان نامگذاری شده است. این سازو کار به این نحو است که ابتدا شرک‌تها با توجه به نمایندگی های این مبادی و بازیگران اکوسیستم اقتصاد دانش بنیان، درخواست خود را برای دانش بنیان شدن شرک معرفی می کنند. در مدل قبلی تنها با یک شاخص مشخص یعنی پیچیدگی فناوری مرحله اول درخواست بررسی می شد و پس از اتمام آن به معاونت علمی جهت بررسی ارزیابان برای مرحله بعدی ارجاع می شد.

در حالی که فرآیند جدید مجوزهای مبادی محور براساس شاخص‌ها و معیارهای کلان تر نظیر به کارگیری نوآوری، مزیت‌های استراتژی و منطقه‌ای، مطلوبیت‌های ملی، سطح اشتغال آفرینی، افزایش تحقیق و توسعه صنعتی، کاهش آرزبری و نظایر این شاخص‌ها مورد ارزیابی مبادی یعنی ستادهای توسعه‌ای استراتی و همچنین پارک‌های علم و فناوری و مستقر در هر استان قرار می‌گرفت و پس از بررسی فوق، امکان صدور مجوز با مسئولیت محدود و حمایت‌های حداقلی برای شرک‌تها درخواست‌کننده از سوی مبادی مورد اشاره ایجاد خواهد شد و در این بخش عملاً دیگر نیازی به ارسال اطلاعات به معاونت علمی و بررسی و ارزیابی مجدد این معاونت وجود نخواهد داشت و بدین ترتیب با ایجاد حمایت حداقلی و یک آیین نامه مشخص اجرایی بیش از ۸۰ درصد از بار اجراء ای ارزیابی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری از شرک‌تهای نوپا و کوچک حذف خواهد شد و به مبادی ارتباطی و بازیگران اکوسیستم اقتصاد دانش بنیان سپرده خواهد شد

در پایان باید به این نکته ذکر کرد که تسهیل ورود به اقتصاد دانش بنیان و سهولت ثبت شرک دانش بنیان برای ارتقای رشد اقتصادی، ایجاد شغل و پرورش نوآوری حیاتی است. دولتها، سیاستگذاران و سایر ذی‌نفعان باید برای ایجاد شرایط و زیرساخت‌های لازم برای ارتقای کارآفرینی و نوآوری و کاهش موانع ورود و ثبت در اقتصاد دانش بنیان با یکدیگر همکاری کنند. با انجام این کار، آلهامی توانند پتانسیل کامل این بخش پویا و تحول آفرین را آزاد کنند و توسعه اقتصادی پایدار را پیش ببرند.

✽ کارشناس توسعه صنعتی

گردیدها

صدور بیش از ۲۵۷ هزار از مجوز بر خط از درگاه ملی مجوزها

۷۲۴ هزار و ۷۶۱ درخواست مجوز از ابتدای امسال تا یازدهم اسفندماه در درگاه ملی مجوزها ثبت و تعداد ۲۵۷ هزار و ۵۶۲ مجوز به صورت برخط، بدون حضور و بدون کاغذ صادر شده است. طبق گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی، در دوره مورد بررسی ۲۹۸ هزار و ۵۶۰ درخواست مجوز از سوی دستگاه‌ها رد شده و ۱۰۸ هزار و ۴۲۳ مجوز نیز در دست بررسی است. همچنین براساس آخرین گزارش، تأخیر در صدور مجوزها به تفکیک دستگاه‌ها از ابتدای سال تا یازدهم اسفندماه در درگاه ملی مجوزها کشور، ۷۳ هزار و ۸۹۸ مورد بوده، یعنی در مجموع ۱۰۱۲ درصد درخواست‌ها در بررسی با تأخیر مواجه شده‌اند. «صندوق نوآوری و» «سازمان حفاظت محیط‌زیست» هیچ تأخیری در بررسی درخواست‌های ارجاع نشده نداشته‌اند و «سازمان انرژی اتمی» و «وزارت نیرو» تنها یک مورد تأخیر در بررسی داشته‌اند. وزارت صحت با ۵۸۱ درصد، بیشترین تأخیر را در بررسی درخواست‌ها دارد. همچنین وزارت ورزش و جوانان با ۲۹۲ درصد بیشترین تأخیر بعد از وزارت صمت را در بررسی درخواست‌ها دارد. بیشترین درخواست صدور مجوز همچنان مربوط به وزارت تعاون (مشاغل خانگی) با ۳۱۸ هزار و ۸۱۶ مجوز و کترین درخواست نیز در بین دستگاه‌ها مربوط به صندوق نوآوری با ۱۹۹ درخواست صدور مجوز است. «دفه قضایی»، «وزارت کشور»، «سازمان اداری و استخدامی» و «جامعه حسابداران رسمی ایران» به همچنین دستگاه‌هایی هستند که در گاه ملی مجوزها متصل سیستم دارند و جوانان با ۲۹۲ درصد بیشترین تأخیر بعد تحویل نداده‌اند هم شامل «سازمان برنامه و بودجه»، «سازمان نظام مهندسی ساختمان»، «فدراسیون‌های ورزشی» و «کلان‌و و کلاب دادگستری» هستند.

۱۳ جوان

طی سال‌های اخیر، اکوسیستم اقتصاد دانش بنیان با تغییرات شگرفی روبه‌رو شده است و اخیراً اصلی‌ترین وظیفه خود، یعنی توسعه‌ا در تباط فضای آکادمیک با صنعت با تحولات شگرفی روبه‌رو شده است. طی چند سال اخیر، تحریم‌های غرب علیه ایران بسیار هدفمندتر شده و به دنبال از بین بردن توسعه صنعتی کشور بوده است. با این حال اکوسیستم اقتصاد دانش بنیان به عنوان اصلی‌ترین محور مقابله با تحریم‌های تکنولوژیک امریکا در حوزه ممنوعیت فروش تجهیزات و فرآیندهای تولید به ایران بوده است. پس از چندین سال، حالا کشور در آستانه یک جهش بزرگ در نوع ارتباط‌گیری بین صنعت و دانشگاه و حضور بسیار فعال تر شرک‌تهای جدید و متناسب با تغییرات روز هستیم. در همین راستا محورهای نظیر قانون بالادستی حمایت از اکوسیستم اقتصاد دانش بنیان و همچنین نظام تأمین مالی این اکوسیستم تغییرات بزرگی داشته است. قانون جهش تولید دانش بنیان نسخه جدید حمایتی حاکمیت از اکوسیستم اقتصاد دانش بنیان در جهت ورود حداکثری فناوری به صنعت بوده است. همچنین سیاست جدید اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه نیز علاوه بر ایجاد یک نظام تأمین مالی با اعتبارات خود تولید برای ورود فناوری به صنعت، یک بازارسازی بزرگ نیز برای شرک‌تهای دانش بنیان ایجاد کرده است. بخش مهم دیگری که اکنون نیازمند به‌روزرسانی است و در سال‌های اخیر نیز تغییری نکرده، مجوزهای ورود شرک‌تهای صنعتی به اکوسیستم اقتصاد دانش بنیان است. متأسفانه شاخص بررسی صلاحیت یک شرک‌ت برای ورود به اکوسیستم اقتصاد دانش بنیان، تنها یک شاخص معین و ثابت از جنس پیچیدگی فناوری تولید است و این معیار نیز به پاشنه آشیل بزرگی برای ورود شرک‌تها به این اکوسیستم مهم اقتصادی کشور ایجا کرده است. در مدل فعلی، شاخص‌های ارزیابی برای همه شرک‌تها هم از نوع متوسط و بزرگ، تولیدی و خدماتی تقریباً یکسان است، این شاخص تنها سطح پیچیدگی فناوری مورد استفاده شرک‌ت بوده است. مدل ارزیابی فعلی بر موضوع سطح و پیچیدگی فناوری تمرکز دارد و نسبت به مطلوبیت‌های ملی از قبیل: ایجاد ارزش افزوده اقتصادی، اشتغال آفرینی، ارتقای بهره‌وری و نظایر آنها تقریباً خنثی است. این در حالی است که شاخص‌های متنوع و متعددی برای شناخت و ارزیابی یک شرک‌ت دانش بنیان وجود دارد.

همچنین در مدل فعلی از معیارهای بسیار بازیگران زیست‌بوم از جمله بانک‌ها، صنایع، ستادهای توسعه فناوری معاونت استفاده نمی‌شود (مطلبه ستاده) و به اولویت‌های آنها توجه کافی نمی‌شود. این در حالی است که برای ارزیابی و سنجش کردن یک پروژه تکنولوژیک و دانش بنیان خواهد کرد، بنابراین در مدل جدید علاوه بر توسعه ابزارهای ارزیابی شرک‌تهای دانش بنیان، باید فرآیندهای ارزیابی شرک‌تهای دانش بنیان، باید بازنگران مختلفا اکوسیستم اقتصاد دانش بنیان نیز در این

مصطفی نخعی، عضو کمیسیون انرژی مجلس در گفت‌وگو با مسیرواژ، با اشاره به ضرورت بازطراحی ساختار وزارت نیرو، گفت: «ما در حوزه‌های انرژی و معدن ظرفیت‌های زیادی در کشور داریم، اما در بسیاری از اوقات عملاً خام‌فروشی انجام می‌دهیم و نسبت به تکمیل زنجیره ارزش افزوده همت لازمی که باید وجود داشته باشد، متأسفانه وجود ندارد که یکی از دلایل عمده آن، نبود تکنولوژی است که باعث به وجود آمدن این شرایط شده است.»

وی با اشاره به نقش شرک‌تهای دانش بنیان برای جلوگیری از خام‌فروشی اظهار داشت: «شرک‌تهای دانش بنیان در انتقال و خلق تکنولوژی می‌توانند بسیار کمک کنند تا بتوان زنجیره ارزش افزوده را در این بخش‌ها فعال کرد. مقام معظم رهبری سال ۱۴۰۱ را هم سال «تولید، دانش بنیان و اشتغال آفرین» نامگذاری کردند، بنابراین اگر تلاش

اقتصاد

سرویس اقتصادی ۸۸۶۹۸۴۳۳

«جوان» ضرورت تغییر نظام ارزیابی شرک‌تهای دانش بنیان را بررسی می‌کند

تحول بزرگ صنعتی به شرط تغییر نظام ارزیابی شرک‌تهای دانش بنیان

تغییر نظام ارزیابی شرک‌تهای دانش بنیان برای تسهیل ورود شرک‌تها به اکوسیستم دانش بنیان یک امر ضروری است

برخوردار است. با این اوصاف در حوزه‌های معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری با توجه به چالش‌های فراوان مدل فعلی، نیازمند مدل جدیدی از ارزیابی با به‌کارگیری از بازیگران زیست‌بوم و همچنین تنوع‌بخشی به ملاک‌ها به معیارهای ارزیابی است. ارزیابی شرک‌تهای دانش بنیان به این دلیل اهمیت بالایی دارد که نقطه ورود یک شرک‌ت به اکوسیستمی جدید و مبتنی بر علم و فناوری است. از طرف دیگر تجربه موفق ثبت محور کردن مجوزهای شروع کسب‌وکار و تسهیل ورود به فضای کسب‌وکار مهم‌ترین تجربه در زمینه تسهیل علمی و فناوری است. یک کسب‌وکار است. با استفاده از تجربه ارزشمند ثبت محورشدن صنایع، امکان مبادی محور شدن ارزیابی یک شرک‌ت دانش بنیان و ارائه مجوز دانش بنیان شدن یک شرک‌ت راحتی وجود خواهد داشت. دغدغه مهمی که رهبر انقلاب نیز به آن اشاره و توجه فراوانی داشته است، ایشان در دیدار با خبندگان به موضوع لزوم افزایش تعداد شرک‌تهای دانش بنیان اشاره داشتند و با بیان نکاتی که می‌تواند به حرکت بزرگ‌تک علم و فناوری کشور، نقش افزودند: «حمایت از شرک‌تهای دانش بنیان»، «گسترش کمی و ارتقای کیفی این شرک‌تها»، «دخالت دادن آنها در بخش‌ها و طرح‌های اصلی کشور»، ضرورت‌هایی است که باید مورد نظر جدی قرار گیرد.»

مسئله اصلی در متحول کردن نظام مجوزی دانش بنیان شدن یک شرک‌ت، تبدیل آن به مجوزی مبتنی بر معرفی شرک‌تهای مختلف اکوسیستم اقتصاد دانش بنیان و بر مبنای ارزیابی مبادی محور است. مبادی‌های متنوعی که شرک‌تهای مختلف صنعتی با اکوسیستم اقتصاد دانش بنیان ارتباط برقرار می‌کنند نظیر پارک‌های علم و فناوری یا ستادهای توسعه فناوری و دیگر ستادهای توسعه‌ای در نظر معاونت علمی، فناوری ریاست جمهوری. این‌س موضوع علاوه بر متعدد کردن ارزیابان یک شرک‌ت و خروج آن از وضعیت انحصاری فعلی، امکان توسعه نقش بازیگران مهم این اکوسیستم را نیز به معاونت دانش بنیان داد. این امر به بازیگران اصلی اقتصاد دانش بنیان مانند ستاد توسعه فناوری یا پارک‌های علم و فناوری اجازه می‌دهد تا مجوز دانش بنیان را برای شرک‌تی با حداقل حمایت و تحت عنوان شرک‌ت کوچک و نوپا دانش بنیان صادر کنند. در حالی که همچنان به عنوان شرک‌ت دانش بنیان شناخته می‌شوند و امکان تبدیل شدن به یک شرک‌ت بزرگ دانش بنیان با حمایت‌ها مسترده و متنوع از طرف معاونت علمی را خواهند داشت

بدین ترتیب می‌تواند زمینه را فراهم کند که به ارزیابی مطلوب برسند. از همین رو مجوزهای مبادی محور و اعطای علم بر مسیر رشد شرک‌تهای غیر کوچک برای تحقق دانش بنیان کردن اقتصاد ملی خواهد بود. این سازوکار جدید که تحت عنوان مجوزهای مبادی محور یا معرفی محور شناخته می‌شود، مدل بسیار کارآمدتری نسبت به مدل انحصاری فعلی است. این رویکرد نه تنها انحصار سیستم ارزیابی شرک‌تهای دانش بنیان را از بین می‌برد، بلکه معیارهای ارزیابی را نیز متنوع می‌کند. معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور به جای ارزیابی صرف شرک‌تها به تنظیم‌کننده اقتصاد دانش بنیان تبدیل می‌شود و اشکال مختلف حمایت از شرک‌تها را براساس مسیر رشد آنها ارائه می‌کند. هدف نهایی تبدیل صنایع به صنایع دانش بنیان و دانش بنیان شدن اقتصاد ملی است.

رشد شرک‌تهای کوچک با معرفی محور کردن مجوزها

احمدحسین فلاحی در گفت‌وگو با «جوان» در مورد اهمیت ارزیابی بازیگران دیگر اکوسیستم اقتصاد دانش بنیان از شرک‌تهای درخواست‌دهنده برای ورود به اکوسیستم اقتصاد دانش بنیان گفت: یکی از معایب مهم فعلی نظام ارزیابی شرک‌تهای دانش بنیان، نقش نداشتن بازیگران اکوسیستم اقتصاد دانش بنیان است. معمولاً پارک‌های علم و فناوری فعال هستند و زمینه برایشان از لحاظ مکان و شتاب‌دهنده‌ها فراهم است، بنابراین می‌توانند بیشتر در اختیار شرک‌تها قرار گیرند، و زمینه برای رشد این شرک‌تها با حمایت پارک‌ها فراهم است.

عضو کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی اظهار کرد: اگر شرک‌تها طبق مدل ارزیابی چالشی فعلی به عنوان شرک‌ت دانش بنیان محسوب نمی‌شوند، چون شاخص ارزیابی شرک‌تهای صنعتی تنها یک شاخص است و امکان دارد یک شرک‌ت با ارزیابی بالا یک علم و فناوری امکان دانش بنیان شدن محدود با سطح حمایتی مشخص داشته باشد. اگر مجوزها به شکل مبادی محور شوند، روند جدیدی ایجاد شده با این روند جدید که ایجاد شده است پارک‌های علم و فناوری و امکان ارزیابی شرک‌تها را خواهند داشت و اگر هم شرک‌تی ارزیابی اولیه تأیید نشود، پارک علم و فناوری امکان این را خواهد داشت که نواقص آنها را برطرف کند و بدین شکل علاوه بر رفع نواقص و ارزیابی صحیح آنها مبتنی بر شاخص‌های چند جانبه، دانش بنیان با حمایت‌های محدود فراهم خواهد شد.

وی ادامه داد: بعضاً ممکن است یکسری شرک‌تها شرایط ارزیابی در معاونت علمی را احصا نکنند، ولی پارک‌ها یا ستادهای می‌توانند زمینه را فراهم کنند که به ارزیابی مطلوب برسند. از همین رو مجوزهای مبادی محور و اعطای

شنبه ۲۳ اردیبهشت ۱۴۰۷ ۲۲ شوال ۱۴۴۴ |

روزنامه جوان | شماره ۶۷۵۳ |

اختیار محدود ارزیابی به بازیگران دیگر اکوسیستم اقتصاد دانش بنیان نظیر پارک‌ها این امکان را به شرک‌ت متقاضی خواهد داد که از ظرفیت این بازیگران جدید ارزیابی مجوز ورود به اکوسیستم اقتصاد دانش بنیان، به عنوان حامی و پشتیبانی کمک بگیرند تا روند رشد خود را طی کنند.

نماینده مردم همدان در مجلس تأکید کرد، در استان‌ها شرایط برای شرک‌تهای کوچک کمتر فراهم بوده است که در حال حاضر با توجه به اینکه صندوق‌ها راه افتاده‌اند و پارک‌های علم و فناوری نیز توسعه پیدا می‌کنند این روند بهتر شده است؛ اگر مجوزها نیز به شکل محدود و دست‌سرس پارک‌ها قرار گیرد، روند دانش بنیان شدن اقتصادی بافرآیند جدید بسیار تسهیل و مدل پشتیبانی پارک‌ها نیز از این شرک‌تها بسیار متنوع تر خواهد شد.

با این‌روش یعنی معرفی محور شدن مجوز ورود به اکوسیستم اقتصاد دانش بنیان، شرک‌تهای کوچک رشد بیشتری می‌کنند و موانع پیش‌روشان برای کسب مجوز نیز برداشته می‌شود.

■ با روش معرفی محور فرآیند اخذ مجوز برای دانش بنیان‌ها تسهیل می‌شود

محمد رضا احمدی نیز در رابطه با نقش مکمل بازیگران اکوسیستم اقتصاد دانش بنیان پارک‌ها در ارائه ارزش ارزیابی مناسب از توانمندی‌های دانش بنیان، یک شرک‌ت به «جوان» گفت: افراد و شرک‌تها باید از طریق مبادی متعددی و از طریق بازیگران مختلف اکوسیستم اقتصاد دانش بنیان نظیر پارک‌های علم و فناوری یا ستادهای توسعه‌وارد این اکوسیستم شوند و مورد ارزیابی قرار گیرند. به طوم مثال اگر برنامه، اختراع، ایده و دانشی از سوی یک شرک‌ت کوچک در شهرستان به پارک‌های علم و فناوری ارائه شود و این بازیگر فعال اکوسیستم اقتصاد دانش بنیان، امکان ارزیابی را داشته باشد و این ایده‌ها و اختراع‌ها در کمیته و کمیسیون این پارک‌ها مورد بررسی قرار گیرد، اگر مورد قبول باشد، شرک‌ت دانش بنیان کوچک و نوپا معرفی شده و سطح حداقلی از حمایت‌ها دریافت می‌کند.

عضو کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی اظهار کرد: در حال حاضر این مسیر اینگونه طی می‌شود که کسی ایده و اختراعی داشته باشد، آیداش را برای پارک علم و فناوری می‌برد، اما این پارک باید ایده را به معاونت علمی بفرستد که خود این فرآیند یک فرآیند بسیار زمان‌بر و غیرپهینه است.

وی ادامه داد: قبلاً از طریق معاونت باید اقدام می‌شد که در این بین افراد خیلی برای اخذ مجوز ادیت می‌شدند و معطلی و مدت پاسخ برای استعمال افراد متقاضی را لردسد می‌کرد. به دلیل تعداد بسیار بالای درخواست، معاونت علمی مجبور بود که روند بررسی را برای همه طبق تک شاخص خود و ارسال ارزیاب و بررسی مجدد و فرآیند بسیار طولانی برای اعطای مجوز طی کند که این روند به یک روند بسیار فرسایشی تبدیل شده است، در حالی که اگر طبق مدل جدید معرفی محور و مبادی محور شدن مجوزها پیش‌بینان این روش معرفی محور جهت اعطای نوپا و کوچک با حمایت‌های حداقلی از این شرک‌تها فراهم خواهد شد و خود بازیگران با آیین نامه‌ای مشخص و به شکل حمایت محدود تمامی فرآیند بررسی را طی می‌کنند و در صورت تأیید، شرک‌ت دانش بنیان محسوب می‌شوند. با این روش عملاً کار ارزیابی شرک‌تها را تسریع و پشتیبانی و زودتر ارزیابی این شرک‌تها انجام می‌شود و به رشد آنها نیز کمک می‌کند.

نماینده مردم رشت در مجلس خاطر نشان کرد: در واقع پارک‌ها یا ستادهای توسعه فناوری دسترسی بهتری به شرک‌تها دارند. شرک‌تها نیز پارک‌ها و ستادهای دانش بنیان‌ها را می‌شناسند. نظام مجوزدهی اکوسیستم اقتصاد دانش بنیان با این روش معرفی محور جهت اعطای مجوز بسیار تسهیل می‌شود و این اقدام بزرگ و مهمی در فرآیند گیری کشور در مسیر دانش بنیان شدن اقتصاد ملی است.

■ جمع بندی

به نظر می‌رسد برای پویایی اقتصاد باید به سمت اقتصاد فناوری با حرکت کنیم و این مهم نیز در گرو توجه به سازوکاروی مرتبط با شرک‌تهای دانش بنیان است. دولت باید با پرورش این خلیش‌های‌ها به پویایی اقتصاد توجه کند تا معیشت مردم به حد قابل قبول برسد.

مصطفی نخعی

عضو کمیسیون انرژی مجلس

کشورهای در حال توسعه چون معمولاً ذخایر خدادادی ندارند و مواد نیمه‌خام را از کشورهای تولیدکننده خرید می‌کنند و این کشورهایی مثل ایران تأمین می‌کنند و بسا تکیه بر همین دانش بنیان خلاق ثروت می‌کنند و با تکیه بر همین دانش بنیان خلاق ثروت می‌کنند؛ کشورهایی مثل هند و برزیل در چند سال اخیر با تکیه بر دانش بنیان‌ها به رشد خوبی رسیدند؛ ظرفیت‌های ما هم بسیار بیشتر از این کشورهاست، چراکه ما منابع زیادی در اختیار داریم

و اگر بتوانیم به طور واقعی در قانونگذاری، اجرا و حمایت از دانش بنیان‌ها قدم‌های خوبی برداریم قطعاً به توفیق بسیاری می‌رسیم، چراکه در بخشی از حوزه‌ها، شعارهای زیادی داده می‌شود، اما در عمل حمایت‌های لازم را صرفاً بروی زنجیره ارزش افزوده بیشتر برنند. مجلس یازدهم در این زمینه اقدامات خوبی انجام داده است. مثلاً در سال ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ در حوزه عوارض و صادرات مواد خام، قانونگذاری خوبی در بودجه انجام شد و همچنین در حوزه ماشین‌آلات و مواد اولیه وارداتی، معافیت‌های گمرکی را برداشتم و قانون دانش بنیان‌ها و تصویب آن در مجلس از جمله اقدامات مهمی در راستای حمایت از شرک‌تهای دانش بنیان بود و هنوز ظرفیت‌های زیادی در کشور داریم که می‌توانیم با تکیه بر آنها اقتصاد کشور را به سمت اقتصاد دانش بنیان ببریم؛ کشورهای توسعه یافته مدت‌هاست وارد این حوزه شده‌اند و سهم عمده‌ای از توسعه یافتگی آنها به همین شرک‌تهای صنعت خودمان داریم، بنابراین وقتی صنعتی در این حوزه‌ها فقر دارد، حتماً وابسته به خارج از کشور است و وقتی وابسته شد، حتماً نیازمند دلاریزه شدن است، اما اگر صنعت کشور را به سمت دانش بنیان شدن

دلاریزه شدن است، اما اگر صنعت کشور را به سمت دانش بنیان شدن

دلاریزه شدن است، اما اگر صنعت کشور را به سمت دانش بنیان شدن